

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky (EU): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí

Zahájení pravidelné mezinárodní letecké linky dopravcem ze třetí země (non-EU carrier) do České republiky je právně poměrně komplexní proces. Nejde pouze o otázku provozu, obchodní strategie nebo marketingu nové linky, ale o vícevrstvý regulatorní projekt, který kombinuje několik právních režimů.

Typicky se jedná o kombinaci:

- **mezinárodního práva** (zejména Chicagské úmluvy o mezinárodním civilním letectví),
- **bilaterálních dohod o leteckých službách (Air Service Agreements - ASA)**,
- **práva Evropské unie** (zejména [nařízení \(ES\) č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb](#)),
- **národního práva České republiky** (zejména zákona č. [49/1997 Sb.](#), o civilním letectví, dále jen „**zákon o civilním letectví**“),
- a správních postupů **Úřadu pro civilní letectví (ÚCL)**, **Ministerstva dopravy** a dalších relevantních institucí.

Níže uvádíme systematický přehled hlavních právních titulů, povolení a smluvních vztahů, které musí být při spuštění pravidelné mezinárodní linky typicky řešeny.

1. Mezinárodní právní titul - právo provozovat pravidelnou linku

Základní právní princip vychází z **článku 6 Chicagské úmluvy**, podle kterého:

„Žádná pravidelná mezinárodní letecká dopravní služba nesmí být provozována nad územím smluvního státu nebo na něm, leč se zvláštním svolením nebo jiným zmocněním tohoto státu, a v souhlase s podmínkami takového svolení nebo zmocnění.“

V praxi to znamená, že pravidelná mezinárodní letecká linka může být provozována pouze tehdy, pokud existuje příslušný právní titul v podobě **bilaterální dohody o leteckých službách (Air Service Agreement)** mezi státem dopravce a státem destinace, případně mezi státem dopravce a Evropskou unií.

Tyto dohody obvykle upravují zejména:

- určení dopravců (designation),
- rozsah dopravních práv (tzv. **freedoms of the air**),
- kapacitní omezení,
- určení destinací a mezilehlých bodů.

Pro samotného dopravce to typicky znamená dva základní kroky:

1. **designation dopravce jeho domovským státem** podle příslušné dohody,
2. **akceptaci tohoto designation státem destinace** (v případě EU často prostřednictvím příslušných evropských mechanismů).

Bez tohoto kroku není možné pravidelnou linku právně provozovat.

2. Provozní oprávnění dopravce třetí země - TCO (EASA)

Doprovce ze třetí země musí získat tzv. **TCO Authorisation (Third Country Operator Authorisation)** vydávané **Evropskou agenturou pro bezpečnost letectví (EASA)**.

Toto oprávnění je upraveno zejména **nařízením Komise (EU) č. 452/2014, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu provozovatelů ze třetích zemí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.**

TCO autorizace **potvrzuje** zejména:

- že dopravce podléhá adekvátnímu bezpečnostnímu dohledu ve státě registrace a splňuje příslušné bezpečnostní standardy,
- že splňuje standardy ICAO,
- že jeho provoz odpovídá bezpečnostním požadavkům EU.

Bez TCO autorizace není dopravce oprávněn provozovat komerční lety na území Evropské unie.

Proces získání TCO Authorisation

Autorizace je poměrně detailní a zahrnuje zejména:

- předložení dokumentace k **AOC (Air Operator Certificate)**,
- prokázání systému **safety managementu (SMS)**,
- doložení postupů údržby a provozu letadel,
- audit bezpečnostního dohledu domovského státu dopravce.

EASA při posuzování vychází zejména ze standardů **ICAO Annex 6** a z výsledků mezinárodních bezpečnostních auditů. Proces může trvat několik měsíců a často představuje jeden z časově kritických kroků při plánování nové linky do EU.

3. Národní provozní povolení dopravce třetí země

Vedle evropského oprávnění musí dopravce získat také **národní provozní povolení** ve státě, do kterého chce létat.

Povolení provozovat pravidelnou obchodní leteckou dopravu dopravcem ze třetí země do České republiky, z České republiky, na území České republiky nebo přes území České republiky **vydává Ministerstvo dopravy**, a to v souladu s ust. § 71 zákona o civilním letectví.

Součástí žádosti bývají například:

- AOC dopravce (Air Operator Certificate),

- TCO autorizace,
- doklad o pojištění,
- bezpečnostní program dopravce,
- plánované parametry linky a další.

4. Letová práva (Traffic Rights)

Pro konkrétní linku musí mít dopravce odpovídající **dopravní práva (traffic rights)**. Letová (dopravní) práva nejsou udělována jedním orgánem, ale vznikají na základě mezinárodní dohody mezi státy (nebo EU), jsou konkretizována určením dopravce příslušným státem (designation) a jejich výkon podléhá provoznímu povolení státu, na jehož území mají být vykonávána.

Typicky se jedná o:

- **3. svobodu vzduchu** - přeprava z domovského státu dopravce do jiného státu,
- **4. svobodu vzduchu** - přeprava z cizího státu zpět do domovského státu.

V některých případech může být relevantní také:

- **5. svoboda vzduchu**, tedy právo pokračovat z mezilehlého bodu do další země.

Tato práva vycházejí z příslušné **bilaterální dohody o leteckých službách**.

5. Sloty na koordinovaném letišti

Pokud dopravce plánuje provoz na koordinovaném letišti (například [Letiště Václava Havla Praha](#)), musí získat také tzv. **sloty**.

Sloty přiděluje koordinátor slotů. V České republice tuto roli vykonává [Airport Coordination Czech Republic \(ACL Czech\)](#).

Sloty určují konkrétní čas příletu a odletu a jsou klíčovým prvkem plánování letového řádu.

6. Smlouvy s letištem a poskytovateli služeb

Vedle regulatorních povolení musí dopravce uzavřít řadu **komerčních smluv**, které umožňují samotný provoz linky.

Typicky jde například o:

- **Airport Use Agreement** (smlouva s letištem),
- **Ground Handling Agreement**,
- smlouvy s poskytovateli paliva,
- smlouvy o cateringových službách a další.

Tyto smlouvy upravují praktické fungování leteckého provozu na letišti.

7. Pojištění odpovědnosti

Podle [nařízení \(ES\) č. 785/2004 ze dne 21. dubna 2004 o požadavcích na pojištění u leteckých dopravců a provozovatelů letadel](#) musí mít letecký dopravce sjednáno odpovídající pojištění odpovědnosti.

Pojištění se vztahuje zejména na:

- odpovědnost za škodu vůči cestujícím,
- odpovědnost za škodu vůči třetím osobám na zemi,
- odpovědnost za zavazadla a náklad.

Doklad o pojištění je standardní **součástí žádostí o provozní povolení**.

8. Bezpečnostní program (aviation security)

Dopravce musí splnit také požadavky vyplývající z [nařízení \(ES\) č. 300/2008 o společných pravidlech v oblasti ochrany civilního letectví před protiprávními činy](#).

V praxi je obvykle nutné předložit:

- bezpečnostní program dopravce,
- jeho schválení příslušným orgánem.

Tyto požadavky jsou součástí širšího systému ochrany civilního letectví.

9. Celní, imigrační a hraniční režim

Pravidelná mezinárodní linka z třetí země musí být provozována do **letišť, které umožňuje celní a hraniční kontrolu**. Toto neplatí v případě, pokud je přílet/odlet z/do států EU nebo Schengenského prostoru.

Podle **článku 10 Chicagské úmluvy** musí letadla při vstupu na území státu přistát na určeném celním letišti.

V praxi to znamená koordinaci s:

- celní správou,
- policií zajišťující hraniční kontrolu,
- letištní infrastrukturou.

10. Ochrana práv cestujících (EU261)

Při provozování linek do Evropské unie musí dopravce splnit také požadavky vyplývající z [nařízení \(ES\) č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů](#).

Toto nařízení upravuje zejména:

- nároky cestujících při **zpoždění, zrušení letu nebo odepření nástupu na palubu**,
- povinnost poskytovat cestujícím **péči (strava, ubytování)**,
- nárok na **paušální finanční kompenzaci**.

Pro dopravce vstupující na evropský trh je proto důležité **nastavit interní procesy** pro řešení těchto nároků a často také **spolupracovat s lokálním právním poradcem** při řešení sporů nebo hromadných nároků cestujících.

11. Publikace linky a provozní koordinace

Po získání všech regulačních povolení je nutné zajistit také provozní integraci linky.

To obvykle zahrnuje například:

- publikaci letů v **globálních rezervačních systémech (GDS)**,
- koordinaci s poskytovateli letových navigačních služeb (ANSP),
- případné změny v **AIP** nebo vydání **NOTAM**.

12. Další smluvní konstrukce v praxi

V praxi mohou být součástí struktury nové linky také další smluvní vztahy, například:

- **Code-share agreement** – sdílení linky s jiným dopravcem,
- **Interline agreement** – přeprava cestujících mezi dopravci,
- **wet lease / dry lease** – pronájem letadla.

Tyto vztahy mohou vyžadovat další regulační schválení.

Jak může pomoci právní poradce při spuštění letecké linky

V praxi je spuštění nové mezinárodní linky často koordinovaným projektem zahrnujícím právní, regulační i obchodní kroky v několika jurisdikcích.

Právní poradce může dopravci pomoci zejména s:

- analýzou **regulačních požadavků EU a národního práva**,
- koordinací povolení u **EASA a Úřadu pro civilní letectví**,
- strukturací smluvních vztahů s letištěm a poskytovateli služeb,
- nastavením právního rámce pro **ticketing, code-share nebo leasing letadel**,
- řešením sporů s cestujícími podle **EU261**.

Zejména u dopravců ze třetích zemí může správné právní nastavení projektu významně zkrátit dobu potřebnou pro spuštění nové linky.

Shrnutí

Pro zahájení pravidelné mezinárodní letecké linky do České republiky musí dopravce ze třetí země typicky zajistit zejména:

- dopravní práva podle bilaterální dohody o leteckých službách,
- designation dopravce domovským státem,
- **TCO autorizaci EASA**,
- národní provozní povolení od **Úřadu pro civilní letectví**,
- platné **AOC**,
- pojištění podle nařízení 785/2004,
- bezpečnostní schválení podle předpisů EU,
- sloty na letišti,
- smlouvy s letištěm a poskytovateli služeb,
- zajištění celních a hraničních postupů.

Správné právní nastavení těchto kroků je klíčové pro to, aby spuštění nové linky proběhlo hladce a bez regulatorních komplikací. Z toho důvodu doporučujeme oslovit advokáta, který poskytuje právní poradenství týkající se [leteckého práva](#), a to zejména leteckým dopravcům, provozovatelům letadel a dalším subjektům v oblasti civilního letectví, a to v otázkách regulatorních povolení, strukturování vstupu na evropský trh a smluvních vztahů souvisejících s leteckým provozem.

JUDr. Ing. Jan Vych,
advokát a partner

Mgr. Lucie Špičková,
advokátka

[Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.](#)

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe](#)

veřejných institucí

- Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026
- Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky (EU): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí
- Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu
- Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu
- Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?
- Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše
- Zneužití práva na přístup podle GDPR
- Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona
- Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody
- Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory